

longa ægritudine fractus (1), et cette plainte supprime, aussi vraie pour l'abbé de Cîteaux que pour l'abbé des Dunes, pour le pape que pour le comte de Flandre, n'est que l'histoire de la fin du

(1) *Chr. mon. de Dunis*, p. 14.

DIPLOMATA DUO

HUCUSQUE INEDITA (1).

I.

Hatto Trecensis episcopus, ad preces Hugonis Antisiodorensis episcopi et Bernardi Clarevallensis, monasterio Aremaresi ecclesiam de Clareio et ecclesiam de Follis concedit.

(Intra an. 1132-1136.)

In nomine sanctæ et individue Trinitatis, ego HUGO, Dei gratia Antisiodorensis episcopus, et ego BERNARDUS Clarevallensis abbas, omnibus Christi fidelibus.

Omnis qui est ex veritate libenter audit veritatem et perhibet testimonium veritati; eapropter universitati fidelium notificamus quod Hatto, venerabilis Trecensis episcopus, ad preces nostras et per manum nostram dedit Aremaresi monasterio ecclesiam de Clareio et ecclesiam de Follis (2), laudantibus Manasse de Villamauro, et Falcone, archidiacono suis; et ut donum istud firmum illibatumque permaneat, prædictus episcopus et nos apostolice bonæ memoriæ domini Innocentii papæ secundi munimine Ne vero tam manifesta veritas aliqua succedentium temporum vetustate vel muta nostræ confirmare curavimus.

(Original en parchemin, sans date. Au dos est écrit: « De ecclesiis Clareii et de Follis donatio nobis facta. » Le sceau qui pendait, par double queue, en parchemin, manque.—Archives de l'Aube, fonds de Moutier Ancey.)

II.

Hatto Trecensis episcopus ad preces « bonæ memoriæ » Bernardi abbatis Clarevallensis ecclesiam Lusiniaci canonicis B. Lupi Trecensis concedit.

(Anno 1143.)

Ego HATTO, Dei gratia Trecensis episcopus, notum fieri volo omnibus tam futuris quam presentibus quod bonæ memoriæ domnus Bernardus, abbas Clarevallensis a nobis petiit quatenus ecclesiam Lusiniaci canonicis Beati Lupi Trecensis concederemus. Quem scilicet abbatem cum pro sua sanctitate in magna veneratione haberemus nihilque ei quod a nobis juste peteret omnino negare vellemus; prædictam ecclesiam supradictis canonicis, domno scilicet Everardo abbati cæterisque fratribus sub ejus regimine Deo famulantibus eorumque successoribus, salvo nostro episcopali jure, in perpetuum concessimus. Sed quia quidam miles nomine Galterus Piscator tertiam partem in minuta decima et in oblationibus quatuor majorum solemnitate et in censu atriis antiquitus habuerat et usque ad nostrum tempus tenuerat, totum

(1) Dedit D. de Jubainville.

(2) Les églises dont il s'agit sont celles de Clercy et Faux-Fresnay.

xiiie siècle, ce siècle remarquable entre tous ceux du moyen âge par sa science et sa gloire, ses vertus et son génie.

INDEX RERUM ET VERBORUM

VOLUMINIS SECUNDI.

Revocatur lector ad numeros crassiores textui insertos. Littera n. notas designat.

A

Abbatibus spiritali et temporali consolatione lactare debent sudditos, 102.

Ablutio exterior in baptismo interiorem designat, 315. Abnegatio sui quid, 812, 823. Abnegatio sui ipsius ad placendum Christo necessaria, 285, 635.

ABSAÏON pax patris dicitur, 42. Eorum et figura qui superioribus derogant, 42. Absaloni Judas comparatus, 309. Abscondi in abscondito faciei Domini, 3.

Abstinentia cur croco comparata, 486. Major in moderato cibo quam in omnimoda abstinentia, 483. Abstinentia duplex, 483. Abstinentiæ virtute Christus fuit præditus, 483. An in ea Joannem excelluerit, 483. Abstinentiæ effectus 846 et seq. Abstinentia vitiorum potior quam ciborum, 834. Charitas abstinentiæ debet semper esse immista, 486. Abstinentia vitiosa, 485. Vitia vitanda in abstinentia, 484 et seq. Vide Jejunium.

Abusus convertit creaturas homini in perniciem, 344.

Accusatio voluntaria in capitulo apud Cistercienses, 74.

Acediæ vitium quid, et quibus infestum, 453 et seq., 456. Acediæ remedium, 454. Acedia duplex, 387.

Actio via ad contemplationem, 136, 150, 684. In actionibus propriis mala intentio, in alienis prava interpretatio cavenda, 71. Actio prava religiosi et sacerdotibus maxime vitanda, 572. Christus non solum contemplationi, sed etiam actione vacantibus se manifestat, 1003. Actionis et contemplationis vicissitudo, 402. Modum in actione et contemplatione tenendum oratio docet, 402. Vigilantia in oratione et actione commendatur, 1003.

Activa vita deficit, non contemplativa, 871. Activæ et contemplativæ vitæ discrimen, 31, 869 et seq. Utriusque officia, 31, 869. Activæ et contemplativæ vitæ figura Lia et Sara, 311. Sponsæ proprietates et officia in vita activa, 791. Boni actus, qui et moderatione discreti sunt, et unctionis devotione repleti, 150.

ADAM qualis conditus, qualis lapsus, 117, 725. Cur fructus in paradiso ei interdictus, 342. Ejus peccatum cur tam grave, 542. Multa complectitur, 542. Quomodo cooperatur in bonum, 705. Adæ maledictio in Dominica annuntiatione mutata in benedictionem, 983. Adamus salvatus, 840.

Adhærere Deo quid, 646. Adhærere Deo quomodo unus cum eo spiritus sit, 181. Adhærere Deo quanta felicitas, 411, 412. Visio sponsi bona, sed adhæsiō arctior; melior tamen utraque, 2.

Adolescentes decent verecundia, taciturnitas, obedientia, 373. Adolescentia bellis obnoxia, 376. Adolescentium institutio permagni est momenti, 374. Adolescentium custodia, custos castitatis, 376. Impudentiæ vitium in adolescentibus detestabile, 379.

Adulationis aures claudendæ, 874. Adulationis et miserationis oleum, 111.

Adulterium spirituale, 879.

Adventus Christi spiritualis in animam cur, 912. Ejus utilitas et fructus, 913. Adventus Christi triplex gratiæ, gloriæ, et utriusque simul, 913. Adventum secundum Christi nunc expectat Ecclesia, 909. Christo advenienti quomodo occurrendum, 911.

Adversa præcogitanda, 873. Cor ad ea præparandum, 355. Adversis cur justi exerceantur, 395, 1016. Adversa et prospera ut eis cedant, 229. Adversa et prospera urgent nos ad cursum amoris, 393. Christus suo exemplo nos docuit modestiam in prosperis, patientiam in adversis, 994. In adversis et prosperis Deo inhærendum, 277. Amor fortis in prosperis, et in adversis, 392.

Adversitas et prosperitas duo sponsæ ubera, inter quæ dilectus requiescit, 434. Aquilone et austro significatæ, 134. Adversitatis et prosperitatis vicissitudo in apostolis et in Ecclesia, 129 et seq., 134. Adversitatis utilitas, 861 et seq. Tria ei opponenda, 778. Adversitatis amor non cedit, nec naturæ infirmitati, 6. Vide Afflictio.

Ædificatio spiritualis necessaria, 976. Scandalizas si non ædificas, 976.

Ædificia sumptuosa improbantur, 217 et seq. Virile propositum enervant, 217.

Ædificia simplicia concupiscentiam frenant, et paupertatis amorem conservant, 217. Monachorum habitacula a sæcularibus viris ædificari non decet, 217. Simplicitas et paupertas monachorum decorant ædificia, 217.

Ægyptii monachi homines cœlestes, angeli terrestres, 218. De labore suo pascebant pauperes, urbium alebant carceres, 218. Eorum cellæ quales, 218.

Ægyptus mundi figura, 386, 571.

ÆLREDI abbatis obitus et elogium, 140 et seq., 141. Ejus patientia, 140. Sermo, studium et doctrina, 141.

Æterna ut videantur, transilienda temporalia, 166. Æternorum amor terrena vilesce facit, 632. Æternæ vitæ felicitas et jucunditas, 325. Quis ejus capax, 325.

Æternitas suum tempus habet, 9. Triplex radius diei æternitatis, 168. Æternitatis dies quomodo plures, 168 et seq.

Affectatio in verbis gloriolam redolet, 116.

Affectio et affectus discrimen, 249. Sermo cordis, affectio, 294. Affectioes dulces et sanctæ sunt sponsæ aromata, 128.

Affectiois utilitas, 861 et seq. Afflictione carnis melior est amoris affectio, 104. Cur Deus alios affligat hoc in sæculo; aliis vero pareat, 421. Vide Adversa, Flagella, Tribulatio.

Affectus est quasi quedam anima boni propositi, 95. Affectus pius animo illapsus, lac videtur, 89. Affectus interni et spirituales sine experientia nequeunt intelligi, 315. Affectus meditatio informat, si discreta est; refovet, si crebra est, 95. Absque affectu intelligentia sterilis, 78. Affectus in amore loquitur, 1. Affectus divini tempore desolationis ad memoriam revocandi, 666. Quatuor a nobis Deus exigit affectus, 254. Quæri non potest dilectus nisi affectu expedito, 157. Inordinatus in amicis affectus quomodo ordinandus, 457 et seq. Non rei usus, sed pravus ejus affectus in vitio est, 331.

Alacres spiritu per capreas et cervos designati, 39.

ALBERICUS Ostiensis episcopus, 1033.

ALEXANDRI Magni præclarum responsum, 433.

Alexander papa tertius arguitur, 100, 101 et seq.

Altaria tria quibus vota superponere debemus, 781.

Amabilem esse peculiare Dei donum est, 976.

Amabilia Dei ultro se nobis offerunt, 235.

Amandus Deus sine modo, 58. Cum Deus amat, non aliud vult quam amari, 401. Solus propter se amandus, 549, 619. Supra Deum nihil amandum, 238. Nequidem ejus dona, 415. Si vis amari a Deo, reforma in te imaginem ejus, 364. Solus amor est, quem a nobis exigit Deus, aut cum beneficiis obruit, aut flagellis corripit, vel consiliis instruit, vel mandatis astringit, 395. Injustus est qui tantum amare Deum non desiderat quantum a creatura rationali amari potest, 236. Prohibemur plus sapere quam oportet, sed amare etiam plus quam possumus præcipimur, 396. Gravis opprobrii res est in naturam, si plus in deterius proficere possunt ejus corruptores, quam in bonum veri amatores, 245. Amari Deus non potest, nisi mundo contempto, 392. Deus quomodo amandus secundum tres animæ vires, 364. Nosse et amare Creatorem totum hominis bonum, 324. Homo Deum amando verè est, 241. Non potest esse ad quod factus est, nisi amando Deum, 239. Animæ seipsam in Deo amanti felix status, 409. Felix cordis Deum amanti status, 340 et seq. Amare jam tenere est, etiam assimilari et uniri est, 27. Amanti Deus cibus est et esuriet, 394. Beati qui Deum perfecte amant, 240. Amare Deum edere est, 394. Timentibus, non amantibus abscondita gratiæ dulcedo, 82. Amare et amari fraternam unitatem facit, non congregacionem, 279. Aliud et amari, et aliud studere amari, 976. Studere amari propter Christum charitati servire est,

